

Spojrzenie w czerwcowe niebo 2025

"Jaki dzień jest w Boże Ciało, takich dni potem niemało"

Tak dosłownie to okres najkrótszych nocy oraz pięknych świtów i zmierzchów, dogodnych dla obserwacji nieba i ostatnich wiosennych spacerów. Mamy zatem krótkie ciepłe noce, które co prawda nie sprzyjają obserwacjom astronomicznym, ale są nadzwyczaj cenne nie tylko dla miłośników nieba.

Tegoroczne astronomiczne *lato* rozpocznie się rankiem, w sobotę 21 czerwca, o godz. 04.42, kiedy **Słońce** w swej rocznej wędrówce po *ekliptyce* oddali się najbardziej na północ od równika niebieskiego osiągając punkt przesilenia letniego, zwany punktem *Raka*. W tym dniu **Słońce** w chwili przejścia przez południk krakowski góruje nad horyzontem na wysokości prawie 63 i pół stopnia. Wzejdzie tego dnia o godz. 4.30, a zajdzie o 20.53, zatem dzień będzie trwał 16 godzin i 23 minuty. Będzie to najdłuższy dzień (i najkrótsza noc) tego roku, a dłuższy od najkrótszego dnia w Krakowie i okolicy aż o 8 godz. i 18 minut.

Najwcześniej **Słońce** wzejdzie u nas już w dniu 15 czerwca (godz. 4.30) i takich wczesnych wschodów **Słońca** będziemy doświadczać przez 8 kolejnych dni. Najpóźniej zajdzie w dniu 20 czerwca (godz. 20.53) i tak późnych zachodów **Słońca** będzie aż 11. Dni, w których Słońce będzie najdłużej nad horyzontem, doświadczymy przez cały tydzień od 17 do 24 czerwca. W tym okresie, na św. Jana (24 VI), często padają obfite deszcze. Po tegorocznej zmiennej wiośnie, być może one wystąpią, zobaczymy. Tak czy inaczej będzie z pogodą, to na *Dzień Dziecka* **Słońce** wzejdzie o godz. 4.36, a zajdzie o godz. 20.40. Dzień będzie trwał 16 godz. i 4 minuty. Będzie jeszcze krótszy o 19 minut od najdłuższego dnia roku. Natomiast ostatniego czerwca **Słońce** wzejdzie o godz. 4.34, a schowa się pod horyzontem o godz. 20.53 i dzień będzie niezauważalnie ale już krótszy od najdłuższego dnia roku o 4 minuty.

Aktywność magnetyczna **Słońca** w czerwcu będzie na podwyższonym poziomie, szczególnie w drugiej dekadzie miesiąca, wtedy też możemy liczyć wieczorami na pojawienie się srebrzystych obłoków. Pamiętajmy, iż obserwacje plam na **Słońcu** prowadzimy wyłącznie przy zastosowaniu odpowiednich filtrów spektralnych lub rzutowanego na ekran obrazu **Słońca** z lunety. Zainteresowanych takimi obserwacjami naszej gwiazdy zapraszamy na dziedziniec obok *Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego*, gdzie w pogodne dni zorganizowane są specjalne pokazy **Słońca**.

Księżyc powita *lato* po ostatniej kwadrze. Zatem bardzo krótkie, ale bezksiężycowe noce będziemy mieli w pierwszym i ostatnim tygodniu czerwca, a kolejność faz **Księżycy** będzie następująca: pierwsza kwadra 3 VI o godz. 05.41, pełnia 11 VI o godz. 09.44, ostatnia kwadra 18 VI o godz. 21.19 i now 25 VI o godz. 12.31. W apogeum (najdalej od **Ziemi**) będzie 7 VI o godz. 13, a w perygeum (najbliżej **Ziemi**) 23 VI o godz. 07.

Jeśli chodzi o planety, to **Merkurego** znajdziemy do 20 czerwca nisko na wieczornym niebie, po zachodzie **Słońca**. Najlepsze, ale trudne warunki do jego obserwacji przypadną w pierwszym tygodniu miesiąca.

Venus przez cały miesiąc pojawia się jako *Jutrzenka* na ponad dwie godziny przed wschodem **Słońca**. W dniu 1 czerwca znajdzie się najdalej na zachód od **Słońca**, jej elongacja zachodnia wyniesie 46 stopni.

Mars dostępny będzie do obserwacji wieczornych goszcząc w gwiazdozborze *Lwa*, gdzie 17 VI o godz. 4, zbliży się do *Regulusa*, najjaśniejszej gwiazdy w tej konstelacji na odległość 0,7 stopnia. Natomiast 30 VI o godz. 03 zbliży się doń **Księżyc** na 0,2 stopnia.

Jowisz widoczny będzie na wieczornym niebie tylko w pierwszym tygodniu miesiąca, potem zniknie w promieniach **Słońca**, by pojawić się dopiero w drugim tygodniu lipca na porannym niebie.

Saturn gościł będzie całe lato w gwiazdozborze *Ryb*. Możemy go w czerwcu obserwować codziennie w drugiej połowie nocy. Powoli podąży do opozycji ze **Słońcem** 21 IX. Wtedy będzie widoczny na niebie przez całą noc.

Uran gości w gwiazdozborze *Barana*, a widoczny jest nisko nad wschodnim horyzontem krótko aż do świtu. Do tej planety zbliży się **Księżyc** o godz. 2.30. **Neptuna** w *Wodniku* można obserwować również na wschodnim niebie, w drugiej połowie nocy. Do tej planety 19 VI o godz. 2.40 też zbliży się nasz naturalny satelita. Aby jednak dostrzec te dwie planety gołym okiem, trzeba mieć sokoli wzrok, bez lunety ani rusz.

Natomiast w dniach od 22 VI do 2 VII będzie możliwość zliczania jasnych meteorów z czerwcowego roju *Bootydów* (czyli wylatujących z gwiazdozbioru *Wolarza*). Maksimum ich aktywności przypada na 26/28 VI, a **Księżyc** po nowiu nie będzie przeszkadzał w nocnych obserwacjach. Oby pogoda nam dopisywała. Zaś z drugiej strony nasuwa się takie staropolskie przysłowie:

„Jeśli czerwiec suchy, a ciepły deszcz pada, urodzaje wina dobre zapowiada”

Wobec takich prognoz życzę Państwu u progu zbliżających się wakacji i nadchodzącego sezonu urlopowego samych słonecznych i ciepłych dni z jak najmniejszą ilością burz.